

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація: Львів, РИНОК Ч. 18. П. ПОВ. Телефон Редації 248-48 Телефон Адміністрації 229-41 Телефон Друкарні 229-26 Адреса для телегр.: Діло Львів Конто: П. К. О. Львів 501.080. Банку Чеських Лєвєх. Прага „Діло“. Рукописи не зєвєртаємо.	ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: місячно (з книжкою) . 5.00 зол чєвєртїрїчно 15.00 „ пїврічно 30.00 „ річно 60.00 „ В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ. ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П. ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.
---	---

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Большевицькі літаки далі бомбардують КОРЕЮ.

НЕВДАТНІ НАСТУПИ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ПОЛКІВ.

Штаб корейської армії оголосив в середу 3. 8. в год. 11-й (місцевий японський час, що розкинувся від середньоевропейського часу, що розкинувся в Польщі, менше більше на 11 год.) мунікат про хід подій на манджурсько-большевицькому кордоні:

У вівторок напали 4 полки совітської піхоти, що їх підпомагали 19 гармат і 30 повзів, на Шашаопін в год. 3-й полудні. Большевицькі відділи зблизилися на 200 метрів до японських становищ, але стрінулися з нагальною пальбою японського війська і тому мусіли відступити. У вівторок в год. 8-й вечором большевицькі війська знову заатакували японські становища, але наступ відбито. Втрати большевицького війська величезні. Японські війська в дуже добром моральному стані втримали позиції у своїх руках.

Совітська артилерія, що заняла становище 10 км. на північний схід від Козо в Корей, бомбардувала місцевість Козо коло ріки Тюмен, але не заподіяла ніяких шкід. Мешканців Козо виселяли. Большевицькі літаки кружляли дуже низько над Козо в поведілок і понесли великі втрати від протилежної артилерії. На Козо скидали большевицькі літаки бомби з висоти 2000 метрів, що не попадали до цілі. У вівторок 19 літаків бомбардувало знову Козо скинувши багато бомб. Одна бомба впала до городу недалеко військових бараків, друга поцілила дим корейця.

В середу в год. 7-й рано (японський час) три батальйони большевицького війська наступало на японські становища на горбах Чанкуфен і Шашаопін.

НАСЕЛЕННЯ ПОКИДАЄ ПІВНІЧНУ КОРЕЮ.

З огляду на постійні налети большевицьких літаків уряд Корей наказав гасити світла в ночі в місцевостях північної Корей, що межує зі Світами. Мешканці Кеїко в півн. Корей, де найчастіше появляються большевицькі літаки, дістали в середу рано наказ покинути місцевість.

ЗОРГАНІЗОВАНИЙ РУХ ПРОТИ ЯПОНІЇ.

Прем'єр Японії кн. Коноє заявив в інтерв'ю з токійським кореспондентом „Фелькішер Беатер“, що Японія годиться на мирне розв'язання кордону з Світами, але Москва не мала належного зрозуміння в цій справі. До конфлікту з Китаєм дійшло внаслідок зорганізованого протияпонського руху, що повстав зі зброєю Чанкайшека з Комінтерном. Японія не згодна на жодну війну, доки не впаде Чанкайшека. Зате годиться переговорити з кожним іншим китайським урядом, що не згодна співпрацювати з Японією.

ПРОТЯГНУТІ ЗАЯВИ І ПРОТЕСТИ В МОСКВІ.

Представник японського міністерства закордонних справ заявив представникам преси, що японський вояк не ввійшов на совітську територію. Японські війська відбили ли-

ше горби Чанкуфену і Шашаопін, що їх захопили большевицькі війська 12. липня ц. р. Японський уряд не втратив ще надії на мирне поладнання інциденту, але все залежить від большевицького уряду. Подібну заяву склав ген. Такагіде Тодо, командант прикордонної сторожі в Манджуко, який не вірить, щоб ці події перемінилися на поважний конфлікт. Воєнні операції большевицьких відділів під Чанкуфен призначені для внутрішнього вжитку Совітів і є звичайною протияпонською демонстрацією.

Японське міністерство закордонних справ оголосило мунікат, що японська амбасада в Москві зложить у середу новий протест проти налету большевицьких літаків на Корею і Манджуко. Москва не дала дотепер ніякої відповіді і не зголосила протесту.

ПОНАД 300 УБИТИХ І РАНЕНИХ.

Представник корейської армії ствердив, що до вівторка 18. год. втрати під Чанкуфеном були такі: Японці мали вбитих 27 старшин і стрільців та 67 ранених; большевики — 250 старшин і вояків убитих та ранених, з чого 70 вбитих совітських вояків згарили японці з поля бою.

ЩО КАЖУТЬ БОЛЬШЕВИКИ?

ТАСС оголосив такий мунікат про бої на кордоні Манджуко:

Дня 2. ц. м. вранці японські війська знову наступали на горби Заозерної (Чанкуфен). Бої йшли цілий день. Большевицькі літаки і гармати бомбардували та обстрілювали, щоб перешкодити японським військам увійти на совітську територію. Японські вістки про бомбардування території Манджуко неправдиві. Від самого початку останніх подій большевицький уряд запевняв, що буде змагати до оборони простору, що належить до СССР. Сухопутні і повітряні сили совітської армії поступають згідно з цією директивою і акція тих військ відбувається весь час на совітській території. Далі ТАСС обвинувачує японських дипломатів, що намагаються ускладнити положення. Дальша ворожа акція може мати поважні наслідки.

ХТО ПЕРЕМОЖЕ: ЛІТВИНОВ ЧИ БЛІХЕР?

Політичні кола Москви запевняють, що Літвінов налягає на мирне поладнання конфлікту на Далекому Сході. Марш. Бліхер домагається енергійної інтервенції проти Японії. В Москві переконані, що Бліхер переможе на другій надзвичайній сесії найвищої ради СССР, що відбудеться 10. ц. м. промовлятиме марш. Бліхер і дорадник китайського уряду Бородін. Добре поінформовані кола запевняють, що найвища рада СССР уповажнить уряд до рішучих кроків проти Японії.

ЩО ПИШЕ ФРАНЦУСЬКА ПРЕСА?

Франц. преса пише, що ні Совіти, ні Японія не хочуть війни. Енергійну акцію японських військ пояснює французька преса тим, що йде ту не лише про рятування честі Японії, але і про використання інформаций, що їх дістали японці від б. шефа ГПУ. Самойловича.

Німецька преса пише, що наступ совітських військ на Чанкуфен має на меті допомогти китайцям у війні з Японією.

ДО ОСНОВНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ належить забезпечити від огню також господарські знаряддя, живий інвентар, хатню обстановку, одяги, біллі і т. п.

У ТОВАРИСТВІ ВЗАЄМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Наше становище

У СПРАВІ „МИРА ЧИ ВІЙНИ“ З МОСКВОФІЛАМИ.

Львів, 3. серпня 1933.

II.

Наше актуальне становище до москвофілів, себто наш погляд на взаємини з москвофілами тепер і на найближче будуче, найтісніше зв'язаний з цілою проблемою української національної політики в Польщі. І мабуть ні на одній ділянці так яскраво не видна зміна, яка зайшла від 1935. року, як саме на прикладі, що треба конче змодифікувати наші взаємини з москвофілами. Щоб знову не викликати наскрізь фальшивий погляд, меначе ми поручали змінити погляд на само москвофілство, як суспільно-політичне явище, або щоб не допустити до звуженого висновку, що „тоді ми були сильні, то могли битися, а тепер слабі, то треба миритися“, вважаємо за потрібне вказати на суть нашої ситуації у 1935. і 1938. р.

Тому три роки перед українською національною політикою у Польщі стояла одна актуальна тактична ціль: замиритися з польською стороною настільки, щоб можна спрямувати енергію, витрачувану до того часу на безплідну боротьбу, на створення нових позитивних і конструктивних вартостей, які з черги створили з українського народу й українських земель у Польщі всеукраїнський бастион політичних і культурних сил. Теорія „нормалізації“ спіралась, як відомо, на „гурней і хмурней“ (як кажуть поляки) міжнародній концепції, яка повисла у воздуху з моментом, коли провалилась „нормалізація“. За ці останні три роки відносини так радикально змінилися, що з великих плянів про польсько-українську співпрацю у майже глобальному масштабі — залишилась тільки одна актуальна, ніби маленька, але така страшна життєва ціль: оборона перед польським наступом. Скромно, але правдиво. Кажемо це явно і славно, бо нікого ще ніколи не дискредитувало — признаватися до своїх політичних поразок та вказувати на потребу іншої тактики, пристосованої до зміненої ситуації.

Змінена українська дійсність вимагає створити оборонний фронт. Три роки тому, коли найважливішою та найбільш актуальною справою була згода з польською стороною — в жертву тій меті принесено розмірну дотогочасну українську міжпартійну згоду, ба навіть викликано новий внутрішньо-партійний розлам. Сьогодні для добра нашої теперішньої найбільш актуальної і пекучої життєвої цілі треба принести в жертву так само чимало своїх симпатій і антипатій і старих поглядів, які може є і надалі добрими, правильними і слухними, але не підходять під нинішній час.

Таким робом на чолі всіх нинішніх проблем висунулась проблема консолідації, як передумова сильного і плянково-доцільного нашого оборонного фронту. Колиж вирине питання, чи в українському консолідаційному фронті мають знайтися і москвофіли, то відповідь залежить від засування собі справи: що нас ділить і що нас лупить?

Ділять нас передусім погляд на самостійність української нації, ділять нас засадничий

Присилайте передплату!

мелансичку опінію і громад. мораль („бо не-
ма приязни між підлітми“), зорганізувати не
тільки шкільну молодь, але й міщанство та се-
лянство і навіть військо, що вказує на те, що
також ідея збройної боротьби не була поль-
ському підпілля чужа („Література Польща
веку XIX, том. I, стор. 133). Однак діяльність
цього підпілля зазнала небагато важкого уда-
ру. Дітваський по суті „злочин“ члена „філаре-
тів“, Михайла Плятера, що в день 3. травня на-
писав на гімназійній шкільній таблиці: „Вілат
конституція 3. мая“ потягнув за собою важкі
наслідки. У слідстві зраджує один з членів своїх
товаришів і розкриває тайну підпілля. За „ши-
рення нерозважного польського націоналізму“
арештовано більшість членів підпілля. М. і. за-
протурено до тюрми й опісля заслано в глиби-
ну Росії члена „філаретів“, найбільшого поль-
ського поета Міцкевича. Посипався удар за у-
даром, одно обмеження за другим життя і роз-
витку польського народу аж до вибуху росій-
ської революції в 1905 р., чи пак до світової
війни. Нї декларації лояльності ендецької пар-
тії, нї революційно-терористична діяльність
ГПРС з Пилсудським на чолі того положення не
могла змінити. На завваги й переконання під
адресою московських займанців з польського
боку, що це не по людськи і не по славянськи
та що це не лежить у власнім московським інте-
ресі на дальшу мету гнобити банзкий кровю
нарід, московські імперіалісти, засліплені своєю
силою, згорда відповідали, що не потребують
польського менторства, бо вони самі найкраще
знають, що є в їхнім інтересі.

Ще гірше було у прусській займанщині.
Колонізаційна прусська комісія далі безжалісно
забирала землю, колонізувала більшу посілість,

вивалася до відомого випадку з
„бозом Гжимали“. Твердий селянин, викинений
з хати, не уступався зі свого ґрунту, але зубами
його тримав, замешкавши з ріднею на возі.
Одночасно пруська школа германізувала далі
польське простолуддя та добила була таки
успіху, бо на цілих областях Шлеська, Поморя
і навіть частинно Познанщини з часом витво-
рився як розговірня мова воляпик польсько-
німецьких слів. Не тільки багато польських
аристократів, але й чимало ходачкової шляхти,
шукаючи ласки у переможців та женячися з нім-
княми, тратили звязок з власним народом і
„бісурменились“.

В тих обставинах адалася, що не бачити
полякам своєї держави. Але як це пригадував
колись один польський священник шведському
королеві-переможцеві („Потоп“ — Г. Сенке-
вича): „Фортуна варіябілі“, одинокий „деус
імутабіліс“. У свіжій ще пам'яті живучого по-
коління історія, як повстала польська держава.
Легіон Пилсудського по боці центральних дер-
жав, але коли треба було проти них, поль-
ський легіон при антанті та „Народовий Комі-
тет“ Дмовського у Парижі, і головне — зручна
пропаганда Падеревського у вашингтонським
„Білім Домі“, у зв'язку зі стратегічними потре-
бами Франції створили Польщу в розмірах, про-
які ніякому полякові до війни навіть не снило-
ся. Допомогла в цьому Польщі червона Росія,
наслідниця тої самої Росії, що так звисока лег-
когажила та іронізувала польські „менторства“.

Моральна наука: Млин історії меле в наших
часах прискореним темпом і невідомі є шляхи
Господні. Але не треба забувати ніколи віщих
слів Адама Міцкевича: Власти може й великий
нарід, але згинуть тільки нікчемний.

З польської преси.

Не такий чорт страшний...

„Слово Народове“ (ч. 219 з 31-го липня
д. р.) містить статтю п. н. „Про уявну силу
української кооперації“ у зв'язку з останніми
„ревеляціями“ краківського Ікаца про збіжжю
умову української кооперації з німецькою. „Цю
вістку — пише „Слово Народове“ — україн-
ська преса лагідно заперечила, та все-ж у при-
людній опінії ця справа знайшла дуже широ-
кий відгук“. Факт тієї умови, що не існує,
дає „Слову Народовому“ нагоду зробити два
висновки: 1. українська кооперація має суто

політичний характер, 2. українська кооперація
не є така сильна, за яку вона себе подає. Що
торкається першого висновку, то це стара
історія, старий закид на адресу нашої коопе-
рації. Ендекам та всяким Ікацям залежить на
цьому, щоб вмовити, в кого слід, що україн-
ська кооперація — це політика. Якнебудь пе-
реконування в тому напрямі, що є інакше, ні-
чого не допоможуть.

Щодо другого висновку, то „Слово Наро-
дове“ аж легко відхинуло, коли його зробило.

О. ЛЕВИЦЬКА І СКА, ЛЬВІВ, КОРДЕЦЬКОГО 21.

„Слово Народове“ твердить, що українська
кооперація не така сильна, за яку „вона себе
сама подає“. Не знаємо того, де і коли укра-
їнська кооперація казала про себе, що вона
така сильна. Чому ні, українська кооперація
працює, розвивається, але різом з тим вона
добре адає собі справу з того, що далеко ще
їй до того стану, в якому вона хотіла би і мо-
гла би себе бачити. Коли йде про силу україн-
ської кооперації, то власне „Слово Народове“
досі вічно лякало своє громадянство силою
української кооперації, яка бучимо захоплює
у свої руки всі господарські ділянки в Поль-
щі. Але тепер „Слово Народове“ змінює фронт.
Чому нагоду до тієї зміни дали йому Ікацові
ревеляції про співпрацю української коопера-
ції з німецькою — невідомо. Чи якби така спів-
праця навіть була, то свідчила би про слабкість
української кооперації? Мабуть навпаки. Але
„Слову Народовому“ сьогодні треба писати,
що не такий чорт страшний, як його малюють,
як колись треба було писати, що українська
кооперація бере усе в свої руки. І пише:

„Не всім тут у Галичині було відоме,
що українська кооперація не є господар-
ським апаратом, нечулим на якінебудь
контракції чи стуси. Пропагандистий апа-
рат, що його українці пустили в рух, амо-

МАВРИКІЙ ІЮКАЙ.

Двобій.

(Докінчення).

Побажавши собі доброї ночі, граф вернув-
ся домі, а Отокар пішов у ліс. Але там між де-
ревами переконався, що людина опівночі не мо-
же так добре орієнтуватись, як удень. Побачив,
що заблудив та що не знає, куди йти — вперед.
Накінець дійшов до потічка. Тепер якби знай-
шов тільки міст! Але міст не появлявся. Потічок
втікав безжурно далі. Отокар думав, що найро-
зумніше зробити, коли піде за течією потічка.
Але таки ще не бачив мосту, а потічок не пере-
ставав текти. Потім нагло ліс рідшав. Отокар
шобачив світло і тепер запрямітив, що нахо-
диться біля того самого дому, з яким розлучив-
ся.

Був у смішному положенні. Вступити туди,
примітити, що по годині блукання прийшов
знову туди, звідки вирушив. В хаті мабуть вже
лягли спати. Але ступав ближче. Не залишалось
йому ніщо інше.

Опершись об стовп ганку, освітлена світ-
лом ночі, стояла там дочка пана дому наче ру-
салька — не ворухнувшись, з очима спущеними
ниж. Бачила тепер свій власний світ!

— Даруйте, панночко!
— Ах, це ви знову! — пізнала вже звук його
голосу.

— Зі соромом мушу признатись, що не
можу вийти з ліса. Вертаюсь проти своєї волі і
я примушений просити графа, щоб мене допро-
вадив принайменше до потічка.

— Батька нема дома? — відповідала. — ві-
дійшов до хворої латини, а село дуже далеко.
Зате я вас допроваджу аж до роздоріжжя.

— Це Ви, панночко? — питався здивовано

8

— Так, бо я знаю кожну стежку в нашій
лісі, знаю кожне дерево!

— Але в такий пізній вечір!

— Яка це ріжниця для мене, чи день чи
ніч? Ходіть тільки за мною. Виведу вас.

При тім завязала собі довкола шиї білий
шаль і спішила до лісової хати. Отокар ішов за
нею.

Дівчина йшла перед ним з таким знанням,
таким легеньким кроком мов русалька, наче бачи-
ла в темряві; всі місця, куди мусіли йти, ви-
числяла наперед.

— Тут кущ ясиному, що цього року вже
другий раз цвіте; тепер перейдемо біля дупла-
вого дерева, де живе ціла родина ласців; зразу
пізнають мене, як тільки сюди ступаю. Чуєте,
як свищать? Тут упала велика липа поперез
дорогу; уважайте, щоб ви не зачіпилися.

— А ви не боїтесь?

— Чого я маю боятись?

Отокар був здивований цією милою осо-
бою, що ані не знала, що це означає: бути в но-
чі в лісі самітною з мужчиною!

— Тут уже міст! Прощайте! Відсіля вже
легко потрапити на кінець ліса.

— Але як тепер ви вернетесь самітня уночі?

— Ліс для мене завжди однаково ясний,
а зрештою самітня я завжди.

— Але я боюсь, що вам моглоб щось ста-
тись по дорозі додому.

— Отже тому спізатиму так довго, поки не
прийду домі, а ви залишіться тут на мості так
довго, поки будете чути звуки моєї пісні.
Гаразд?

І так дівчина вернулася знову до темного
ліса, співаючи чуттям наповнену пісню. Отокар,
спершись об поруччя, прислухувався і гляділ
за нею, аж поки вона не зникла в лісових тінях.
Спів звучав ще довго і скінчився веселим смі-
хом. Це був знак, що співачка вже дома.

Отокар ходив пізніше кожного дня до них
і Цецилія не боялась ще нікого.

Одного дня по обіді Отокар був знову на
ганку.

Цецилія закінчила різьбити бюст.

— Ось, гляньте! — сказала і простягнула
до нього руку, в якій держала восковий модель.
Чи гарний? Що на це скажете?

— Знаменито! — відповіла Отокар, і неначе
говорити хотів би тільки очима і глядіти уста-
ми, витиснув гарячий поцілунок на її руці, що
її простягнула до нього дівчина без крихітки
недовіря.

Дівчина легко скрикнула і з страху випала їй
з руки воскова фігурка...

Коли того самого вечора вернувся граф
зі своєї лікарської подорожі, сказала Цецилія:
— Батьку, я боюся, я дома тільки сама.

Навчилась вже боятись!

Другого дня Отокар знову прийшов, дуже
раненько.

Ледви побачив Цецилію, вже був сильно
зворушений. Бо вона мала того дня тільки один
ковток. Зібельман почав з нею говорити таким
голосом, що виявляв повне зворушення.

— А де ви згубили другий ковток?

— Ні. Цей ковток — це родина пам'ятка
яку я переховую як спадщину. Жіночі наслідки
нашої родини повинні носити її раз у році. Ко-
лись цей ковток носила моя мама.

Отокарів полекшало.

Але по обіді вернувся знову і спитав госпо-
даря:

— Пане, ви були ласкаві виявити мені свою
гайну. Я того не робив. Тепер прошу вас ще
про одну річ: скажіть мені, що означає цей
ковток з чорною перлою?

Обличчя графа Кондоя захмарилось.

Потім сказав:

— Гаразд. Знайте і це. Мій праділ був у
своємілітній війні проводирем добровольного
війська. В розгарі війни здобули Шенгаузен біля
Берліна. Там були королівські скарби. Замковий
командант не хотів зрадити місця, де вони були.

Перед кількома днями німецькі закордонних справ заборонили перебувати представникам чужинних армій у спеціальних озброєних смугах на просторі 35 км. вздовж закордонного кордону. Подібну заборону оголошено і урядовим вістником щодо східних кордонів. Спеціальна смуга вздовж східних кордонів охоплює такі повіті й округи: Кенігсберзька, Гельдсбургська, Мутцен, Погансбург, Сенсбург, Рессель, Ортельсбург, Гогштадт і то й округу. У східно-прусському повіті округи: Ельбінг місто й округу, Мальбург, на польсько-прусському пограниччі Шляхох, Дюкелін, Нетцекрайс, Зиге, Шланге, Рунісбург, Штеттін та Бромбург. В повіті Франкфурт-на-Одрію округи: Арнсвальде, Фрізенберг, Велдін, Лансберг, Шверін, Остштерберг, Штернберг, Мессерін, Кроссен, Наубург і Гартенштадт. В агнінському повіті округи: Грібсбург, Фрайштадт, Гальоган, Франштадт, Альберсбург і місто. В бреславському повіті округи: Гірав, Міліч, Воляв, Ноймарк і місто Бреславль і місто. Над морським берегом: острови Рюгг, Нордерней, Гельголанд і Сільс та місто Гельголанд. Вільгельмсгафен і Кельн. При Гельголанді працює 200.000 робітників.

З природи і життя.

КРОВ РЯТУЄ ЖИТТЯ.

Одні з найбільших здобутків медицини наших часів, це перелив крові одної людини другій, що її потребує, як це буває нпр. у скро-
навлених осіб, дуже анемічних і т. п. Такий пе-
релив крові, з лат. трансфузія, у багатьох ви-
падках рятує навіть життя людини.

Вже від давніх часів вірили люди у цілю-
щий вплив людської крові. Яких 500 літ тому
був поширений погляд, що навіть знесиленому
старцеві можна повернути молодість, коли
випустити з нього його власну кров, а замість
неї влити йому кров здорового молодця чи
тварини. Однак проби такого відмолоджуван-
ня не дали доброго вислідку. Навіть навпаки:
виявилось, що коли до жили раненого, що
ослаб від перекровавлення, влили живу, гарячу
кров нпр. кізці, тоді замість поправитися здо-
ровля погіршувалося, а то і людина вмирала.
Проби вливання скровавленням людям людської
крові дали всього в кількох випадках добрий
ефект, а найчастіше кінчалися шкодою хворо-
го. По таких переливах хворий відчував сильні
болі в околиці грудей і черева, серце його
ослабло і він віддыхав з трудом. Часто серед
таких проявів хворий умирав.

Таємниця крові.

Нині вже знаємо, що було причиною невда-
чі переливу крові з одної людини другій. Но-
віші досліді крові показали, що у людей на-
ходимо чотири групи крові. Кожна людина му-
сить належати до одної з чотирьох груп крові,
означуваних назвою А, АВ, В і О.

Коли якійсь людині влити до жили кров
другої людини, що належить до тої самої гру-
пи, тоді вона засвоїть собі чужу кров як свою
власну і стан хворого зараз поправляється пі-
сля трансфузії. Коли ж до жили людини влити
кров другої людини, що належить до іншої
крової групи, тоді одна кров при зустрічі в
жиль з кровю другої групи стинається і ціпе-
ня. Сіпи крові замикають ніби корок дрібні
кровоносні судини між, м'ясів серця, кишок
і викликають важкі хворобові прояви тих ор-
ганів, як утрату притомності, напади серцевої
кошки, кишкової, апopleксію тощо а то й на-
глу смерть.

Природно, що коли дослідники відкрили
класифікації крові людей, з яких деякі були
доволі смішні, як нпр. горде твердження виж-
чих суспільних верств, що нібито мали „бла-
китну кров". Тимчасом кров аристократичних
родин не творить якоїсь замкненої групи, а
назва „блакитної крові" походить звідти, що
через тонку шкіру бездільників видко сині жи-
ли, що кожний може у себе ствердити.

Трансфузія підчас війни.

Тепер переливають кров при лікуванні ба-
гатьох хворіб, а головню добре впливає транс-
фузія, коли вливають кров людям, що втра-
тили нагло багато крові. І так підчас світової
війни негайною трансфузією врятували від
смерті багато воєнків німецьких та американ-
ських. Тим останнім означували групу крові
вже перед висилкою їх на фронт, щоб пізніше
підчас випадку не втратити часу на означуван-
ня групи крові. Кожному воєнкові записували
його групу крові до військової книжечки. Щоб
урятувати життя людини вистане влити до жи-
ли пів до одної літри крові, а така втрата кро-
ви не шкодить зовсім тому, що дає кров.

Кроводавці.

В цілому культурному світі існують при-
клініках та шпиталях спеціальні „кроводавці",
себто молоді, здорові люди, що мають дослі-
джену групу крові і докладний стан здоров'я.
Вони є цілий час під лікарським наглядом. За-
лежно від кількості крові, яку дають, вони
дістають винагороду. Пересічно вони дають
300—500 см³ крові, за що дістають 80—200
зол. (у Львові).

Кров на рецепту.

Останні досліді над людською кровю при-
свячені справі консервації людської крові. Ко-
ли вдасться знайти спосіб як тримати виточену
з жили кров незіпсованою, тоді можна буде
купувати кров в аптеці, як кожне інше лікар-
ство. Вистане купити кров відповідної групи,
підогріти до температури тіла і влити до жили
хворого. Покищо справа ще у лікарських до-
слідках.

ЛІКАР
недуг шкірних, венеричних та лік. косметики

Роман Лисяк

Довголітній заступник д-ра Е. Дурделла
та лікар шкірно-венер. клініки ординує
145⁰⁰ при вул. СИНСТУСЬКА 56. 1-10

своїх славних предків. Жарке сонце полудня
змінню ім шкіру і волосся, нагромадивши в
них багато барвника-меланіну.

Чи опалення — це ознака здоров'я?

Багато людей уважає опалену шкіру дока-
зом здоров'я. Однак опалена шкіра може бути
і в дуже хворобитих людей. Зате занадто нагле
опалювання тіла може принести більше шкоди,
ніж користи. І так нпр. надмірне проникання
світляних соняшних променів часто загострює
сухоту, подразнюючи хворі легені, може від-
новити давно підлічену малярію та дуже знач-
но погіршує працю серця, особливо хворого
серця. Тому багато людей, що ідуть на полуд-
не на поряткування надрушеного здоров'я, вер-
тається з полудня із ще гіршим станом здо-
ров'я, погіршивши собі його надмірним про-
сиджуванням на сонці.

У тім випадку із сонцем буває таксамо як
із ліком, коли хтось, що хоче якнайскоріше
поправити своє здоров'я замість приписаних
2—3 ложочок заже цілу пляшку на день, і
природно лише собі тим пошкодить.

Тимто треба вживати соняшних купелів в
міру і не переборщуючи, а вже безумовно за-
перестати їх, коли вони замість покріплення
доводять до втоми.

Убрання до міри

з найліпших матеріалів поручає
ШАПІРА, вул. Личаківська 1.

Мімікра у тварин.

На світі є багато тварин, що свою подіб-
ність до інших тварин сильніших чи слабших
від них використовують для своєї охорони чи
для нападу. Є це т. зв. закон мімірки. Ось нпр.
в гарячих краях побіч трійляних мотилів жи-
вуть нешкідливі, що своїм виглядом зовсім до
них подібні, так що лише дуже докладно при-
глянувшись їм можна знайти між ними деяку
різницю в будові голови, лапок та вусиків.
Закон мімірки проявляється у них з такою си-
лою, що вони подібні до ідовитих мотилів не
лиш барвою і формою тіла, але і своїми руха-
ми, повільними і важкими.

Цілий ряд тварин має таких своїх наслі-
дувачів. Ідовита змія має свою нешкідливу по-
сестру, що цілком подібна до неї з барв і бу-
дови тіла. Існує багато відмін мух, що своєю
будовою і барвою подібні до бджіл, ос та
джмелів. Їх звичайно не зачіпають птахи та
інші тварини, що живляться комахами, бо до-
бре знають про їх отруйне та болюче жало.
Бджоли нпр. борються перед тваринами, що
мають на них апетит у той спосіб, що наколю-
ють жалом тіло даної тварини і до ранки впу-
скають пару краплин ідовитої отрути, що має си-
лу навіть убити менші тварини, а в більших (і
в людини) викликає запалення. Про це добре
знають птахи, тимто і мухи, подібні до бджіл,
літають коло них безпечно, користаючи зі
своєї подібності до бджіл.

Природник може очевидно легко відрі-
знити муху від бджоли, але птах, що ловить
свою поживу в леті не має часу на перший по-
гляд відрізнити муху від бджоли і тому воле
її залишити в спокою.

Закон мімірки у тварини проявляється та-
кож в інший спосіб, а саме тварини-хижаки
використовують свою подібність до лагідних
і нешкідливих, і в той спосіб легше добувають
поживу. Прикладом тут хижий сокіл, що живе
в полудневій Америці і відживляється дрібни-
ми пташками та малими звірятками. Він цілком
подібний до іншого сокола, що живиться сами-
ми комахами і не є небезпечний для птахів, ко-
трі його зовсім не лякаються і дозволяють йому
літати серед своїх стад. Це використовує його
хижій кривик, що замішавшись поміж довір-
ливих птахів без труду ловить і поїрає велику
кількість птахів, які не пізнавши в ньому во-
рога не птікають перед ним.

Янше мімікри грає важку роль в житті
тварин, влекшуючи їм добування поживи або
оборону перед хижаками.

Вже й Мамай Фотографує
Все приладдя в нас купує!
Фотографічна крамниця
„Е-КОМП“ ЛЬВІВ, СИНСТУСЬКА 29.
Тел. 203-30.

Людина і світло сонця.

Світляні промені сонця діють у нашій клі-
маті найсильніше в літі. Вплив цих променів на
організм людини дуже великий, бо світляні
промені мають силу проникати через тіло
людини наскрізь, як на це вказує проста об-
сервація, коли нпр. оглядаємо під світло руку
і бачимо, як світло легко пересвічує крізь
пальці.

Іншим доказом на велику силу, з якою сві-
тляні промені проникають крізь живе тіло є
такий дослід: коли на плечах людини, що си-
дить у темній кімнаті помістити фотографічну
бляшку, відділену від тіла чорним папером де
вжемак тійсь віз, то освітливши груди даної
особи сильним електричним світлом на клі-
тві виступить відбитка взору, витягнута у чор-
ному папері. Це свідчить про те, що сильні
світляні промені можуть пройти крізь людське
тіло.

Колиж такий сильний вплив має сильне
електричне світло, то куди сильніше діє со-
нечне світло, проникливіше від найсильнішого
електричного світла. Ясно, що коли соняшні
світляні промені діють за довго, тоді стають
небезпечні для організму, бо подразнюють
внутрішні органи тіла, куди проникають.

Барва шкіри і світло.

Організм людини борониться перед шкід-
ливим прониканням надміру соняшних проме-
нів до середини тіла. Його обороною є барва
шкіри, що залежна від кількості брунатно-
чорного барвника т. зв. меланіну. Меланін про-
глинає надмір світляних променів і не допу-
скає їх забагато до нашого тіла. Черед те чим
більше в якійсь країні є сонця, тим шкіра та-
мошніх мешканців стає темніша, себто має
більше оборонного барвника-меланіну. Чорна
шкіра муринів хоронить їх перед променями
підрівникового сонця, зате люди країв із помір-
кованим підсонням, в яким і ми живемо, чи лю-
ди північних зимних країв, мають білу шкіру,
бо там, де сонце світить мало, там непотрібно
перед ним оборонятися. Що барва шкіри за-
лежна від наświetлення сонцем даного краю,
про це свідчить багато прикладів з життя ці-
лих родів. Ось нпр. антропологіи вказують на
старинних греків, що колись мали дуже білу
шкіру і ясно-блонд волосся. Так зрештою самі
греки все зображували своїх богів та героїв.
Колиж греки переселилися з півночі у сього-
днішню Грецію, часом стали смугляві і темно-
волосі, так що тепер вони зовсім не нагадують

Сторінка без політики.

Бічний наречений не дістав „задатку на віно“.

Відомий багато разів караний варшавський аферист Юрій Олшанський чотири місяці тому покинув тюремні мури і відразу приступив до нової „штуки“. Тим разом нахвальний аферист вибрав собі працю на матримоніальній полі. Він оголошувався по різних часописах, як багатий, молодий будівельний техник і шукав багатої панни, щоб по шлюбі заложити велике будівельне підприємство. Ошуканець навязав багато зв'язків з різними паннами, а тому, що не був він надто бридкий та вмів у товаристві поводитися, владою йому отуманити неолну жертву. Він брав ріжні суми як „задаток на віно“, будімо на мешкання, бюрове улаштування тощо. В останній часі Олшанський „заручився“ з дочкою багатого власника складу вулженин. Та панна досить скоро пізналася на цьому вітрогоні, сама на власну руку перевела розвідку і поклікала поліцію. У кімнаті „нареченої“ ариби-

ли засідку. Олшанський, що нічого не сподівався, прийшов, приніс китицю квітів нареченій і з місця радісно сповістив, що вже має чудове мешкання на бюро, але зараз таки треба дати задаток у сумі 750 золотих. Кандидатів на це мешкання багато, а він не може вибрати своїх грошей з П. К. О., тому попросив у нареченої позички. Вона дала йому ту суму і він швидко вийшов, щоб нібито задаткувати мешкання. Але цим разом йому не пощастило. На сходках задержав його тайний агент, а місця заарештував і запровадив на комісаріат. Як перевели в нього ревізію, то знайшли багато „любовних листів“ від ріжних наречених. Між листами теж і фальшиву легітимацию техника та свідоцтво зрілості. Слідство виказало, що Олшанський походить з багатого роду і колись навіть ходив на політехнику, але попав у зле товариство і зійшов на манівці. Тепер у в'язниці він буде передумувати свою систему.

Божевільний скаче з 17 поверха на вулицю.

В Нью-Йорку на славній 5-й Авені якийсь 28-літній Джон Ворд член відомої ньюйорської родини вийшов на 17 поверсі через вікно і почав прохажуватися по 35 центиметровім гзимсі, що тягнеться уздовж фасади. Ворд подобав на божевільного, і так прохажувався багато годин, курючи одну папіроску за другою. Люди сходилися з усіх кінців Нью-Йорку, а зацікавленням ожидали кінця. За якийсь час повідомили поліцію. Але ні поліція ні вогнева сторожа не зуміла перервати Вордові проходу. Пожежники драбинами дісталися до Ворда, але він загрозив їм, що колиб хто смів до нього зблизитися, то він кинеється вліт. Після того поліція відгородила вулицю, а вогнева сторожа на 16 поверсі розпростерла сильні сітки.

Цілу ту картину фотографували фільмові оператори. Коло 200 жандармів берегло спокою. На тій вулиці задержали рух. Вуличні продавці випозичували льорнети, а букмейкери приймали заклади 3 проти 1, що Ворд кинеється вліт саме тоді, коли жандарми старатимуться тринити його до розпростертої сітки. Так і сталося. Коли жандарми, що вийшли до Вордового помешкання хотіли пхнути його, тоді Ворд закуривши ще папіроску відбився від гзимсу, минув у розгоні сітку і впав на вулицю, де забився на місці. Виявилось, що Ворд кілька місяців тому вернувся до дому з заведення для божевільних, а посварившись з мамою і сестрою рішив наложити на себе руку.

На які недуги вмирають мешканці міст?

Головний Статистичний Уряд обчислив, що в минулому році у Польщі в містах, які починають понад 10.000 мешканців вимерло 44.222 особи. А в 1936. році вимерло лише 39.907 осіб.

Статистика доказує, що найбільше людей померло на серцеву недугу. І так, на серце померло 8.126 осіб, на туберкульозу віддихових д-ріг 5.316 осіб, на запалення легенів 4.406, на рака та інші злощі нарости — 3.975 осіб, на брак правильного розвою і внаслідок вродженого знесилення — 2.360 осіб, від старости — 2.234 особи, через недуги кормових проводів — 2.177 осіб, недуги віддихових органів — 1.143

особи. Менше є смертних випадків від заках-них недуг, як тиф черевний, грипа, красуха, черайнка і т. п.

В минулому році по більших містах на 10 тисяч мешканців померло 113,4 осіб, тоді, коли в 1936. році 109,7 осіб. На 70.000 мешканців припадає 20,8 смертних випадків від недуги серця, 13,6 припадає на туберкульозу віддихових органів, 11,3 на запалення легенів, а 10,2 припадає на рака та інші злощі нарости.

Найменше померло на тиф черевний. У минулому році тільки 3 особи померли на черевний тиф.

Подружжя в Польщі.

В першому чвертьріччі 1938 р. заключили у Польщі 84.586 подруж, багато більше, як у першій чвертьріччі минулого року, коли їх було 79.043. Найбільше шлюбів узяли у воевідствах середньої Польщі. На ті воевідства припадає 36,82 шлюбних пар. В полудневих воевідствах 21,505 пар взяло шлюб, у східних воевідствах — 19,866 пар, у західних — 8,504. У відношенні до числа мешканців, найбільше подруж зареєстрували у східних воевідствах, де на 1000 мешканців припадає 12 подруж. Друге місце займають воевідства середньої Польщі

— 10,3 подруж, далі полудневі воевідства — 9,05, потім західні воевідства 7,1 подруж на 1.000 мешканців. Коли візьмемо на увагу віроісповідання, то найбільше женяться римо-католики, бо аж 56,067, друге місце займають православні — 11,512; далі жиди — 6,164, евангеліки — 1,707, — на інші віроісповідання припадає 406 подруж. Коли брати під увагу число мешканців, то найбільше одружилося православних, 11,3 на 1.000 мешканців. А на 1.000 мешканців римо-католиків припадає 10,8 подруж, евангеліків 8, жидів 7,7.

Кожна хвилина весілля коштувала 250 фунтів стерлінгів.

Люди залюбки люблять гуляти при ріжних нагодах, не зважаючи при тому навіть на кошти. Славне було свого часу весілля якоїсь циганської королини, на якому весільні гості, що зібраних в усіх усях гуляли в бенкетували кілька днів. Та ледви чи котринебудь із славних вінчан коштувало аж 250 фунтів стерлінгів на одну хвилину. 250 фунтів — це великі гроші, коли брати їх наприклад на наші умовини.

Саме таке весілля відбулося в церкві князів Сутерландських в Доріоку. Внучка й наслідниця американських мільонерів Карнегі 18-літня Льюїза Карнегі-Мілер повинчалася з

англійським адвокатом Гордоном Томсоном.

Батько молодого привіз на весілля не лиш пастора й органіста з Нью-Йорку, але й чимало гостей, членів тих „вибраних“ 400 родин Америки, які можуть похвалитися не тільки цим, що мають найбільше грошей, але й тим, що вони „дають“ тон американському товариському життю. На цьому вінчанні були теж присутні начальники всіх шотландських кланів у ріжноклірових пестрих одягах та представники льондонського товариства.

Як каже сам батько молодого, кожна хвилина весільної церемонії коштувала 250 ф. ст. Та видовище було справді небувале. На вулицях

тиснулися маси народу з цілої околиці. Великий коровід їхав до церкви у старинних каритах. Американки їхали, не зважаючи на спеку, у собоях та інших дорожніх футрях нажилках. Молода була одягнена в білу сукню, її дружки в рожеву. Усі мужички їхали в чорних одягах.

Найбільшу увагу звертала на себе стара пані Карнегі вдова по покійнім ставленім королеві і відомому добродієві. Її сиве волосся було підфарбоване на синій кольор, на шії мала вона чотири нитки перел ріжкої краси в маленьких, на сукні виблискувала прегарним цвітєм бриліантова спинка. На капелюсі мала вона чудесну камелію. Переходячи через церкву, вона безпереривно кланялася на всі боки, бо вона знає не лиш усіх представників американського товариства, але й усіх начальників кланів та всіх багатців Льондону й Единбурга.

ДИРЕКТОР КАБARETU КИШЕНКОВИЙ ЗЛОДИЙ.

До Льондону приїхав один француз і його одигнали кишеньковий злодій у дуже простий і примітивний спосіб. Француз їхав трамваем, біля нього на платформі стояв якийсь старший, елегантний пан. Цей пан звернув увагу, що француз має поवालну маршкету і сам почав швидко, чомпо витирати лямку. Після цього француз дуже здивувався, як перешукав усі кишені і не знайшов портфеля, як була велика сума грошей. Миттю зорінтувався, що впав жертвою примітивного злодійського тріку. Про цей випадок повідомили поліцію, яка вневдовзі нашла злощинця. Він був зничайний собі злодій і походить із Франції. Навіщо приїхав він на фальшивий паспорт до Льондону, де заложив кабаре, займаючись себе його директором. Хоч це підприємство добре розвивалося, він не задовольнявся доходами з нього і продовжував свій давній „фак“.

БЕНКЕТ 120 КУХАРІВ.

Французські кухарі, що ладили страви на привітання англійського короля Юрія VI, ладили перед кількома днями знову бенкет, орначе цим разом вибагливі страви поминали не до королівських шлунків, лиш до власних. Кухарі варили й пекли для себе смик. Меню було знамените і просто незрівняне. Одне, щоб приготувати печену качку, муси запросити ще 121 кухаря, бо між ними не було аж такого доброго спеціаліста від цієї справи, щоб догодити вибагливим шлункам.

НАЧИТАЛАСЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПОВІСТЕЙ.

У льондонському суді для малолітніх розглядали справу 13-літньої дівчинки з містечка Грімсбі. Вона заїхала до одного з добрих голів, виявивши, що її батько відомий лікар, їде за кілька днів. Вона зіла обід, а за кілька годин пізніше її помітили в чужій кімнаті. Служниці дівчинка сказала, що пошла туди через помилку. Власник кімнати ствердив, що звідти шезло йому 16 шилінгів. Гроші знайшли у дівчинки, крім цього перстень із бриліантом, що шез з іншої кімнати. Дівчинка на суд не явила зовсім широко, що начитавшись кримінальних повістей хотіла сама перекласти сенсатійне. Іншої причини вона справді не мала, бо її батьки багаті. Малу авантюристку віддали до карного дому.

ПОДОРОЖ ЛІТАКОМ — ЛІКАРСТВОМ НА КОКЛОШІ.

У Франції видумали новий спосіб лікування дітей на коклоші. Цей спосіб дає дуже позитивні висліди. Діти, що занедають на коклоші, вивозять літаком на висоту 2.500 метрів. Там уторі літак кружляє підгора голів, потім спускається на землю. Нагай і зміна повітря на такій висоті цілком впливає на дітей з коклошу, так, що по літаторі голів діти здорові вертаються домі.

ЕВРОПІ ГРОЗИТЬ НОВИЙ НАРКОТИК.

У французьких приставах сконфісковано останніх тижнях більшу скількість незвіданих досі в Європі наркотиків. Новий наркотик називається „Мескаліна“ і його добувають з канських кактусів. Мескаліна виявляє від канських індіанців й також білі в Західній Америці. З Америки замандрувала вона до Європи. Хоч ствердили, що скількість цього наркотика в Парижі сильно обмежена, поборювати законом що нову опіумну важко, бо нема її на урядовій листі заборони наркотиків.

Як учаться в Державному Рільничому Ліцею з українською мовою навчання в Черниці.

Хоча про Державний Рільничий Ліцей з українською мовою навчання в Черниці було чимало інформацій у щоденнику „Діло“ та інших часописах, то все таки численні запити, які спрямовують зацікавлені до Ліцею серед нашої громади, спонукають нас поінформувати основніше про цю одну державну фахову школу з українською мовою навчання.

Державний Рільничий Ліцей у Черниці — це трилітня загально-хліборобська школа, до якої приймають учнів по закінченні гімназійного типу або абсолювентів трилітніх фахових шкіл, до яких приймають учнів по закінченні 7 класів всеюдної школи. Переходово приймають до Ліцею теж учнів, що покинули 6 клас загальноосвітньої гімназії давнього типу.

Державний Рільничий Ліцей в Черниці, так як інші державні рільничі ліцеї, призначений у першу чергу для цих, що мають стати господарями на батьківському ґрунті. Чим більшу фахову підготовку має хлібороб, тим легше він зможе собі раду в теперішніх складних господарських умовах. Якщо ця правда знайшла би відображення серед наших хліборобів, то треба було б кільканих хліборобських шкіл ліцеального типу, щоб заспокоїти ці потреби. Найкращим випинованням сина хлібороба, який не залишиться на батьківському ґрунті — це дати йому необхідне фахове хліборобське знання.

На ділі велика кількість хліборобів, що залишають своїх синів на ґрунті, ще і сьогодні ми в нас на цю справу мильний погляд, мовлячи: „Коби було на чім господарити, а школи йому не треба“. Тому необхідно цю справу кожному відповідно висвітлити, щоб до хліборобського ліцею йшли в першу чергу ті, які по закінченні школи будуть господарити на власному ґрунті. Ніхто не може сьогодні заперечити, що чим більші труднощі й ускладнення в сільсько-господарському житті, тим більше необхідно стає фахове хліборобське знання.

Абсолювенти хліборобського ліцею, які не мають власного господарства, можуть працювати як службовики в чужих господарствах, в сільсько-господарських організаціях, можуть стати учителями сільсько-господарських курсів та шкіл хліборобського вишколу, вони можуть продовжувати науку у високих хліборобських і споріднених школах, коли мають для цього необхідні засоби. Ледви чи якась інша

фахова школа ліцеального типу дає в наших умовах такі широкі можливості використувати набутого у школі фахового знання, як саме хліборобський ліцей. Через те не хочемо зменшувати ваги й потреби вишколу молоді в інших фахових школах. Вибір школи залежить від званиа, якому ученик має в майбутньому присвятитися. До хліборобського ліцею повинні йти передовсім всі, що мають намір працювати на ґрунті, та ті, що бажають працювати в суспільній агрономії або продовжати науку у високих хліборобських школах.

Щодо останньої категорії абсолювентів то можна стрінутися зі замінтом, що до високої школи можна йти зі загальноосвітнього ліцею, в якому наука триває 2 роки, коли в хліборобському ліцею триває вона 3 роки, значить, покінчення високої школи продовжується на один рік. На це можемо відповісти, що користі, які дає покінчення хліборобського ліцею перед вступленням до високої хліборобської школи є куди більші, як продовження часу студії на один рік. Абсолювент хліборобського ліцею знає чого буде вчитися у високій хліборобській школі, він лише поширює і поглиблює своє знання, що йому багато легше приходить, як абсолювентам інших ліцеїв; він може у високій школі спеціалізуватися в поодиноких ділянках.

Програма навчання в Державному Рільничому Ліцею з українською мовою навчання є така:

I. Фахові предмети:

Тижнево годин:
у класі: разом

	I.	II.	III.
1. ґрунтознавство	3	4/0*	— 5
2. плекання польових рослин	—	0/4	4 6
3. городництво і садівництво	—	0/3	3 4 1/2
4. основи лісництва	—	—	0/2 1
5. хвороби і шкідл. рослини	—	2	— 2
6. годівля і плекання тварин	3	4	4 11
7. ветеринарія	—	2	— 2
8. сільсько-господ. промисл.	—	—	3 3
9. збут сільсько-госп. прод.	—	—	3/0 1 1/2
10. сільсько-госп. інженірія	—	3	2/3 5 1/2
11. економіка сіл. госп.	—	3	4 7
12. практичні заняття в сільск. господарстві	15	15	15 45
	21	33/36	38 93 1/2

II. Помічні предмети тісно зв'язані зі званиям:

Тижнево годин:

	у класі:			разом
	I.	II.	III.	
13. ботаніка	3	—	—	3
14. зоологія	3	—	—	3
15. фізика	3	—	—	3
16. хемія	5	—	—	3
17. математика	2	2/0	—	3
18. сучасні суспільно-державні й господарські питання	—	3/2	—	2 1/2
19. основи права	—	—	2/0	1
20. гігієна	—	—	0/2	1
	16	5/2	2	21 1/2

III. Загально-освітні предмети:

Тижнево годин:

	у класі:			разом
	I.	II.	III.	
21. релігія	2	1	1	4
22. польська мова	2	2	—	4
23. українська мова	2	2	—	4
24. німецька мова (необов'яз.)	2	2	2	6
25. тілесні авправи	2	2	2	6
	10	9	5	24
Разом годин навчання тижнево				
	47	47	45	139

Теоретична наука відбувається передполуднем, практичні заняття в господарстві в полуд.

* Числа перед рискою означають кількість годин в I. піароті, за рискою в II. піароті шкільного року.

МІХАЙЛО МОЧУЛЬСЬКИЙ.

З останніх десятиліть життя Ів. Франка (1896—1916.)

(З нагоди роковин смерті поета.)

XVIII. РУКИ.

Зараз другого дня після свого приїзду поет виїхав зі своєю дружиною до міста. Уже і доріж до Львова мучив поета дух Драгоманових докторів, чому він не дав собі чим обвинути руки, отже аж тепер, ідучи до міста, він почув голос Драгоманова і казав обвинувити свої руки хусткою. Не памятаю вже хто, але казав мені, що д-р Степан Томашівський, укладений у Наук. Тов. ім. Шевченка, що поет, ідучи до міста, хотів ставати на коліна перед статуєю і падав. Коли я питав Гнатюка на два дні перед його смертю, чи це була правда, він сказав мені, що він знає тільки один випадок, що коли поет був уже недалеко дому Наук. Тов. ім. Шевченка, де також жив д-р Коссака, то він виставив Кармелітів він підняв був до гори руки і падав. Мені здається, що з того одного випадку й вийшла легенда, що поет розкався в своїй психічній катастрофі і молився перед статуєю. Поправді поет був ослаблений, мучений дорогою і безсонницею, зовсім приїждів до дому до Наук. Тов. ім. Шевченка, міг по падає. Пізніше ніколи поет не пробу-

вав зупинитися перед церквами й молитися.

Поет ішов того дня до міста порадитися у д-ра Кобринського, що йому робити з хворими руками, а коли той, як пише поет у своїй „Історії хвороби“, „відправив“ його „з нічим“ і радив звернутися до д-ра Коссака, він пішов з дружиною до нього. Поет оповідає, що він „під впливом галюцинаційних голосів“ був у д-ра Коссака „того самого дня по обіді“; що застав тоді д-ра Коссака „в якимсь дивнім замішанню“; що той передержав його з дружиною „довший час у передпокою“, потім поклонив їх до „ординаційної кімнати“ і казав їм „знов ждати добру годину“ і що аж після так довгої жданки він „покликавши, як свідків панів Беднарського, Возняка“, Томашівського і Гнатюка, не розпитавши... ніпро що, велів відставити його до закладу невідлічно хворих — при вулиці Дверницького“, себто до санаторії братів Святонковських.

У САНАТОРІЇ.

У листі з дня 2. липня 1926 р. писав мені В. Гнатюк, а пізніше й усно казав мені, що він і д-р Степан Томашівський відвезли поета з його дому до санаторії. Я пригадую, що того самого дня, себто другого після приїзду поета до Львова, передполуднем і просто від д-ра Коссака, Гнатюк і д-р Томашівський відвезли поета до санаторії Святонковських. Я не був при тому, але пригадую, що коли я того дня вполудне прийшов до Наук. Тов. ім. Шевченка, то від

* Заступника директора друкарні Наук. Товариства ім. Шевченка

Всеволода Козловського чи від Івана Джиджори я довідався, що Гнатюк і Томашівський відвезли поета до санаторії Святонковських просто від д-ра Коссака.

Володимир Гнатюк у згаданому листі оповідає, що коли вони у ждальні ждали Святонковських, поет „сидів похнюплений, дивився в землю і не говорив нічого“. Незабаром відкрилися двері від вітальної кімнати і появився старший лікар д-р Михайло Святонковський. Він знав поета і привітав його словами:

— Dzień dobry, panie doktorze!

Поет підніс тоді голову поглянув на його і відповів:

— Jestem zły i przewrotny człowiek...

Д-р Святонковський заспокоїв поета, що так воно не є, як він каже, що вони добрі знайомі і він добре знає, який він є, а опісля авав його під свою лікарську опіку.

На другий чи третій день я йшов з Гнатюком, ми здибали на дорозі молодшого лікаря санаторії, д-ра Степана Святонковського і поспитали його про стан здоров'я поета. Він сказав нам, що з поетом дуже погано і що, як зайдуть які ускладнення, то смерть його може прийти навіть дуже скоро. Очевидячки, він обіцяв нам, що санаторія зробить усе можливе, щоб здоров'я поета поправити. Ми одночасно просили дозволу відвідати поета, але він сказав, що можемо відвідувати поета, але не часто, найкраще раз на тиждень і то після полудня. Просив також, щоб більше людей не приходило до поета, бо це може пошкодити йому.

(Далі буде).

бурі в хату Бернрада Ядавського. Згорів дах вартости 330 зол. Грім убив 16-літнього Вол. Скотника в Застіночку пов. Терехови, що був скритий під полушпиком чимено.

— На що собі вже дозволяють? Дня 1. ц. м. пополудні при вул. Краківській шофер, який не міг оминати возу, ударив зі злости 40-літню Еву Завалу в лице, що їхала на возі. Поміч зневажених дало рятункове поготівля. Шофер відповідало перед судом.

— Львівська хроніка. На залізничному шляху за Персенківкою кинувся під вантажний поїзд молодий чоловік і згинув. При ньому не знайшли ніяких документів і не можна устійнити ні прізвища самогуби, ні причини самогубства. — У вівторок пополудні 28-літній злодій Маер Сімон Дуглер дістався до помешкання Гелени Коєрової при пл. Марійській ч. 5 і почав перешукувати річ в шафі. На щастя надійшла Коєрова і сполошила злодія, який почав утікати. За ним вибігла Коєрова і на її крик злодій адався притримати при вул. Хоружини. Злодій злодієві 33-літньому Маріанові Гайдерові, який асунув руку до кишені Яна Глемба в трамваї при вул. Леґіонів. Глемб притримав злодія і віддав у руки поліції. — В Личаківськім парку намагалася отруїти 25-літня замужня Софія Деркач, яка ликула 17 порошоків „могутика“. Причина самогубства невідома.

— Самоходова катастрофа під Жидачевом і Калішем. Недалеко Жидачева трапилася залізнична катастрофа, жертвами якої впала гр. Замойська, гр. Рильська і шофер. Самохід, що їм кермувала гр. Замойська з Вортник, переїхала на нисині шутру 2 км. від Жидачева і впадала до рову. Всі три особи важко ранені. Самохід повністю ушкоджений. Раненими заопікувався лікар в Жидачеві, який доручив віднести їх до шпиталю у Львові. — Під Калішем самохід землевласника Хелковського розбився до придорожного дерева. А. Венчик помер від ран. Анна Вехман з Каліша має зломану ногу. Шофер вийшов з катастрофи здоровий.

— Спалили живим божевільного. В Убичах пов. Переворськ знайшли під вербою вуглене тіло божевільного Йосифа Гроха. Свідство видало, що А. Грох зі своїм сином Яном з хати вночі свого божевільного сина Йосифа. На полі батько зі сином пригломішили божевільного, привязали його до верби, оббили 30 сінопами жита і підпалили нещасного живцем, який теж згорів. Щойно по закінченні однієї поліції устійнило, хто це згорів. Поліція арештувала злочинного батька і сина.

— Вілка в костелі на багнети і сокири. У Стрижеві під Меховом місцеві парубки побити своїх суперників парубків з Мехова. Чергового дня гурт молодих парубків зі Стрижева прийшов до костела у Мехові з ножами, багнетами, сокирами, молотками і камінням. При вході в костел в самім передсінку костела почалася білка з парубками з Мехова, які напали на парубків зі Стрижева. Нападні втікли назад до костела і щойно поліція розбрелася, відбираючи від 12-ох осіб багнети, сокири та ішу „добро“.

— Пошта в Польщі. Департамент служби пошти міністра суспільної опіки повідомляє, що від 10. липня ц. р. в Польщі поширено 220 випадків червоного тифу, 33 — кишечного тифу, 29 — червінки, 243 — дифтерії, 149 — шкарлатини, 24 — запалення слизової болон, 205 — одри, 297 — коклюшу, 11 — лажоради, 26 — пологової гарячки, 48 — тифу, 94 рожи, 719 — адужи, 3 — вуглика, 4 — тифу невідомого роду і 2 сплячки.

— Двоїм письменникам з журналістом. Перед літніми днями дійшло до двобою між відомим польським письменником Мельхіором Явковичем і відомим польським журналістом Явковичем Харкевичем, головою синдикату журналістів у Варшаві. Двоїм відбувся у Белян-

ТІЛЬКИ КОРОТКИЙ ЧАС!

НАЙВІЛЬША СЕНЗАЦІЯ І АТРАКЦІЯ ЛЬВОВА.

Репрезентаційний ЦИРК СТАНЄВСЬКИХ

на площі при вул. Печинській (доба трамваєм ч. 9). Отворення і перша анстава в четвер, 4. серпня в год. 8.30 веч. НОВА світова програма, 20 світових атракцій. КОЗИР! Феноменальна тресура 20. тигрів і 10. лавів єдиною усмирення на світі п. Грив, досі відомою тільки в американській фільмі — перший раз на гостинних виступах в Європі. ЗНАМЕНІТА програма очарує всіх. Ревелюційно низькі ціни. При цирку великий авіриєнь — вступ 25. сотиків. По анставі чекають трамваї у всіх напрямках.

ським лісі під Варшавою і скінчився погано для ред. Харкевича. Раненого у груди відвезли до одної з варшавських клінік. До двобою дійшло з причини зневаги друком.

— Перед сензаційним процесом жінки столяра з графинєю. Перед окружним судом у Кракові відбудеться процес за 30 тисяч золотих, що їх домагається жінка столяра Катерина Маслякова від гр. Яніни Зибек-Плятер. Процес — лише польська преса — буде дійсно сензаційний. Початок цієї справи починається в 1906 р. Тоді до Катерини Маслякової у Кракові зголосилася сестра шаритка і запропонувала їй взяти на виховання 6-місячного хлопчика Маріана з аристократичної родини. На виховання дитини Маслякова мала діставати 16 зол. місячно під умовиною, що ніколи не зрадить, що хлопчик є сином гр. Яніни Плятер. Тому що родина хлопчика не виявилася зі своїх зобов'язань, Маслякова по смерті свого чоловіка подала в нужду і тому оголосила у пресі („Напшодзе“), що гр. Зероніка Зибек-Плятер віддала внука на виховання бідній жінці, але не платить за виховання. Опісля Маслякова подбала, що Найвищий Адміністраційний Трибунал признав нешлюбному хлопчикові метрику на прізвище Маріан Зибек-Плятер. Маріан вже оженився, а його мати Яніна Зибек-Плятер, яка мешкала в Единбурзі, не відповідає на домагання Маслякової. Тому вона пізвала графиню до суду, щоб заплатила їй 30 тисяч золотих за виховання та опіку над її дитиною.

— В Туреччині не вільно розмовляти чужою мовою. В імірі (Смирні) влада покарала понад 100 осіб гривною по 1 турецьким фунті (4 зол.) за те, що зайняли голосно розмовляли жидівсько-єврейською мовою. Таку кару накладимуть на всіх, що в чужій мові розмовлятимуть на прилюдних місцях.

— Погоня за прокаженими. З колоній для прокажених у Тікієшті втікло понад 30 тяжко хворих мужчин, жінок і дітей. Прокажені втікли у напрямі повітового міста Тулика. Повіломлена поліція намагалася адержати втікачів, але це їй не вдалося. Щойно в місті при допомозі поліції і санітарної сторожі затримали прокажених та завернули їх до табору.

— Згоріло 80.000 корчів кави. У стейті Сан Павльо у Бразилії згоріло 80.000 корчів кави. Причиною пожежі тропікальна спека і сильний вітер, що перекидав вогонь з одного сухого корчика на другий. Таких пожеж не знає іст рія від часу управи кави. Недалеко плантацій кави, що горить, є державний кавовий департамент, що каже палити річно мільйони мішків з кавою, щоб утримати бажану висоту ціни кави.

— Пожежа поїзду в Нью Йорку. На одній з ньюйорських ліній повітряної залізнички над вулицями міста трапилася катастрофа на висоті 30 м. над вулицею. Пожежа охопила вагони з подорожними. 10 осіб важко ранених, з того трьох подорожних відвезли у важкому стані до шпиталю.

— Нова страшна повінь в Японії. Зливні дощі з хмароломом і зірвання гребель на ріці Шумі-оші довели до нової страшної повені. В околицях Кобе та Осака хвилі води зависли 2.000 домів і зірвали кілька мостів. Залізнична комунікація перервана. Вода в ріках підноситься і тому сподіються поширення повені.

— Марки летунської пошти Ватикану. В найближчому часі вийде з друку серія вісьмох марок летунської пошти Ватикану. Поява цих марок буде неабиякою сензацією для філіателістів цілого світа.

— Туреччина буде третім університетом. Туреччина далі відчуває недостачу професорів і доцентів університету, хоч в останніх роках запросила багато професорів університету з Німеччини, які мусили емігрувати з політичних мотивів. Цього року міністерство освіти запросило знову трьох німецьких професорів до університету у Стамбулі і в Анкарі. Крім того турецький уряд рішив заснувати третій університет у місті Ван для молоді зі східної Анатолії.

† Посмертні згадки.

ПАВЛИНА З КОРДУБІВ ГАРМАТІЄВА, вдова по бл. п. Луці, б. управителі вселюдної школи в Могилівці, упокоїлася дня 3-го серпня ц. р. в 63-ім році життя. Похорон відбудеться в четвер, 4-го серпня ц. р. в Луці, коло Миколінець. В. І. ПІ

МИКОЛА ГЛИНСЬКИЙ, сеніор української громади в Заліщиках, б. начальник директор „Української Каси“ в Заліщиках, член Т-ва „Просвіта“ у Львові, великий діяльний і заслужений член усіх українських товариств та інституцій у Заліщиках, помер дня 29-го липня ц. р. в 71-ому році життя.

Покійний — людина кришталю характеру і непересічної здібності, поклав своєю тихою і невиспущою працею на всіх ділянках нашого нелегкого життя великі заслуги для розвитку нашого народу в заліщицькому повіті.

Тому його передчасна смерть викликала авіальний жаль нашого громадянства в цілому повіті.

Похорони Покійного відбувся 31-го липня ц. р. під проводом 4-ох священників при участі делегатів і членів усіх українських місцевих установ та великого числа громадян.

На похороні прощали Покійного промовили: д-р Роман Стефанович, б. Роман Добрянський і б. сенатор Василь Бараник. В. І. ПІ

СМЕРТЬ ВІДОМОГО БАНДУРИСТА.

Володимир Шуль, віртуоз-бандурист, упокоївся прийнявши Найсвятіші Тайни, 2-го серпня ц. р. в домі свого батька о. Дмитра Шуля, парох-Стоянова, у віці 28-ліття.

Пок. Володимир Шуль — мій товариш. Разом мешкали ми в Малій Семинарії підчас гімназійних студій. Вже тоді проявив він пристрасну любов до музики, а головним мав великий хист до технічного опанування інструментів. Завжди мріяв про бандуру. Імпонувала вона йому не лиш як історична пам'ятка, але також (може і в першій мірі) багатством технічних можливостей. Тому бандуру розумів він на свій лад і в такому розумінні свою музику він до вершин досконалості. Пок. Володимир Шуль перейде до історії досвідів над бандурою, його працю треба би подрібно обговорити. Цього не можна зробити у кількох реченнях. Здивлений у свою бандуру, не чувся, як приїшла неблаганна смерть та не пожаліла кобзаря. Недуга легенів змогла його та замкнула на віки його очі.

Спи, дорогий Товаришу, заслуханий у музиці своїй „небесної бандури“, як Ти завжди був її звитя.

Юрій Сінгалевич.

Спорт.

УКРАЇНА — ЛЕХІЯ.

Бомбарський матч обох дружин відбудеться, як маємо згора показати, в дельто на площі Соколя-Ватка і год. 10.30 передполуднем. Лекія виступить до цієї стрічі в таких складі: Корона, Олаборт, Олександрів, Ягодітський, Шмід, Міхалевич, Поліванов і Шварц-скав.

Склад України відомо з застрішного тижня.

ОЛAVIA ДРУГИМ ФІНАЛІСТОМ ЕВРОПИ.

У Празі відбудеться міжнародний матч між Славією і Динамо, який для обох 4-го. Тому, що Динамо виграє в себе дома дня 4-2, Славія перейшла до фіналу і стрітяться з мадриським Ференцварошем. У Празі прихотять б. грав Рудоль Вонжак.

Нові книжки з України.

ГЕТЬ З БОЛЬШЕВИЗМОМ. Місцевина. Орган боротьби з большевизмом і імперіалізмом. Трибуна соціалістичної одної спільної думки серед усіх повстанців Московського народу. Р. П. Ч. А. Баранов, лідер, правець 1938. Львів.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Найкраща до вжиття
українська ПАСТА і підлоги
включно

2 ФАБРИКИ ХЕМІЧНИХ
ВИРОБІВ

„БЛИСК“

ЛЕВИЦЬКИЙ І С-КА

Станіславів, ул. Жульєвського 2

Театри.

Великий Театр:

Четвер 4. 8. год. 8. веч. „Роман із сиромачним урядом“.

Пятниця 5. 8. год. 8. веч. „Гейша“.

Субота 6. 8. год. 8. веч. „Гейша“.

Театр Річкордностей:

Від понеділка 11. 7. вечірній.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

КОСІВ:

4. 8. Лісова пісня.

5. 8. Прогода в Черчі.

6. 8. Проще Мери Деген.

7. 8. Невольник.

8. Косова іде театр до Кут.

Український Народний Театр ім. М. Садоського.

НОРОХТА:

4. 8. Пам Твардовський.

5. 8. Мазепа.

6. 8. Гейша.

7. 8. Гейша Полуботок.

ДЕЛЯТИН:

5. 8. Маруся Богуславка.

Українська Нар. Капеля „Чайка“.

4. 5. 8. Пістак.

6. 8. Косів.

7. 8. Кут.

8. 8. Кут.

Репрезентативний цирк „Станевських“ (вул. Пелчинська).

Четвер, 4. 8. вистава в год. 8.30 веч.

Львівське Радіо.

Четвер, 4. серпня 1938.

6.15 Ран. пісня, 6.30 Музика з пл., 6.45 Руханка, 7.00 Ран. денник, 7.15 Орк. концерт, 8.00 Веселе добродіє, пл., анекдоти, комунікати, 12.03 Полудня айд., 14.00 Легка музика з пл., 14.15 Шуми і твори (форт.), 14.35 Популярна музика з пл., 15.00 Бірка, 15.05 Госп. і сусп. вістки, 15.10 Програма на азіатра, 15.15 „Мужики“ Реймонта, 15.30 Легка музика з пл., 15.45 Госп. вістки, 16.00 Вислов до моря, концерт нар. капелі, оспран, 16.45 Штуча відпочинку, 17.00 Вікучі вістки з міст та провінції, 17.10 Нар. пісня у мист. обробці, 17.40 „Органіст із Понілі“ Сенкевича, 17.55 Галью! Поірі! 18.00 Огляд видаль, 18.10 Берліон, „Король Лір“ у версюрі, 18.25 Театр Уллі: „Тайфун“, 19.00 Легка орг. музика, 19.30 20.55 Акт. гутірка, 19.40 Відгомін минулого, концерт, у перерві новели Раєра, 20.45 Веч. денник, 21.00 Актуалі, 21.10 Концерт легкої музики, 21.50 22.00 Спорт, 22.05—23.00 „Госпінція під Львом“ легка слово-муз. айд., із Шепком Ташком.

Пятниця, 5. серпня 1938.

6.15 Ранішня пісня, 6.30 Музика з пл., 6.45 Руханка, 7.00 Ранішня денник, 7.15 Музика клубу мандол., 8.00 Добродіє наймолодшим: оспівання, вірші, пісеньки, мелодії, 12.03 Полудня айд., 14.00 Легка музика з пл., 14.15 Популярна музика з пл., 15.00 Бірка, 15.05 Господарські вістки, 15.10 Програма на азіатра, 15.15 Вікучі це вантоса, оспів. для дітей, 15.30 Гутірка з хором, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Осьлон, оспівот, 16.40 Як повстає відбірник, 16.45 На побережжі, 17.00 Вікучі вістки з міст та провінції, 17.10 Жовтєське підгір'я, Мавурські пісні у вик. хору, 17.55 Галью! Поірі! 18.00 Власки та тіні годинника, 18.10 Теори на два фортепіано, 18.45 Поетичні новини, 19.00 Спів. реєстраль От. Віта-са у скуп. форт., 19.20 20.55 Актуальна гутірка, 19.30 Гумор і пісеньки в регіонах, розр. концерт, 20.45 Веч. денник, 21.00 Всесторонні таланти у мистоті, діалог, 21.10 Танк. музика у вик. орк., 21.50 22.00 Спорт, 22.05 Концерт багача, 22.55 Огляд преси, 23.00 Ост. вістки.

Субота, 6. серпня 1938.

6.15 Ранішня пісня, 6.30 Музика з пл., 6.45 Руханка, 7.00 Ранішня денник, 7.15 Віська орк., 8.00 Кінчамо тижень, погляда айд., 12.03 Полудня айд., 14.00 Легка музика з пл., 14.15 Орк., 15.05 Госп. і сусп. вістки, 15.10 Програма на азіатра, 15.15 Театр Уллі для старших дітей: „Пам Твардовський“ на осн. І. Радли, з муз. ін., 15.45 Господарські вістки, 16.00 Розр. концерт нар. капелі, оспран, 16.45 Пилудемий про себе та про польську суспільність, 17.00 Вікучі вістки з міст та провінції, 17.10 Із спікерського альбому, 17.45 Жовтєва — місто жорнів і гетьманів, 17.55 Галью! Спорт! 18.00 Наша програма, 18.10 Серинка, реєстраль, 18.40 20.55 Актуальна гутірка, 18.55 Марш шиком надірник, 19.05 Пісеньки з пл., 19.15 Поезія регіона, поет. четвергосина, 19.30 Хоральна айдіція, хор, сол., форт., 20.00 Світанок в Олександрі, айд. для дітей, Падуть границі столиці, слово-музична айд., 20.45 Веч. денник, 21.00 Гутірка зі слухачами, 21.10 Концерт орк. і хору з участю солістів, 21.50 Спорт, 22.00 Радина несподіванок, 23.00 Ост. вістки, 23.05 до 23.55 Танковий музика з плінт (надале Варшави II).

ЗАКОРПОННЕ РАДІО.

Четвер, 4. серпня 1938.

БЕРЛІН 17.00 Шубертівіа, бонит, форт., 19.00 Музика знамих дітв, БІЛГО-РОД 20.00 Нар. пісні, 21.30 Нар. музика, БУДАПЕШТ 18.30 18.00 Віська орк., 19.00 Цит. музика, ВІДЕНЬ 20.30 21.00 Зальцб. фестиваль: „Тайфун“ оп. Вагнера, КОШІЦЬ 18.15 Для Закарпаття, ЛЬВОНДОН РЕДЖЕ 20.00 „Прометей“ балет Ветовона, МІЛАН 20.30 Розр. музика, 21.00 Комедія, 21.40 22.00 Форт., ПРАГА 18.20 Салон. музика, 21.10 Концерт фільт., 22.25 Камер. музика, РАДІО ПА-РІ 19.15 Пісні, 20.15 21.00 22.00 Фестиваль Равелі, РІМ 17.15 17.00 концерт, 21.00 22.00 23.00 „Медіофоль“ оп. Аріа Во-то, СОФІЯ 18.00 Віська орк., 20.00 Попу-лярна музика.

Пятниця, 5. серпня 1938.

БЕРЛІН 17.00 Форт. і айдітка, 18.00 Розр. музика, БІЛГОРОД 18.20 Веч. кон-церт, БУДАПЕШТ 17.00 Форт., 19.30 Серинка, 22.25 Цит. музика, ВІДЕНЬ 14.10 Легка музика, 15.30 Класична та сучасна сер. музика, 16.00, 17.10 Камер. орк., 21.00 Зальцб. фестиваль, КОШІЦЬ 18.00 Для Закарпаття, МІЛАН 17.10 Серинка, 20.30

Розр. музика, 21.00 Сучасні пісеньки, 21.30 Симф. концерт, ПРАГА 18.20 Орк., 20.25, 21.00 „Швайкарська родина“ оп. Байган, РАДІО ПА-РІ 20.15 Пісні, 20.30, 21.00, 22.00 „Телі екс партіор“ комедія Івезі Но, РАДІО РОМАНІЯ 20.25, 21.00 22.00 „Малоп Ласко“ оп. Пучініа, РІМ 17.15 Спів, форт., 20.30 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Авентура тропікаль“ муз. ком. Маріо Намібене, СОФІЯ 18.00 Легка музика, 19.15, 20.00 „Кавалерія Русти-ана“ оп. Масаніа“.

Субота, 6. серпня 1938.

БЕРЛІН 19.00 Оп. музика, 20.10 21.00 Вечір танку, 22.30 Розр. музика, БІЛГО-РОД 18.00 Нар. музика, 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 12.05 17.30 Цит. музика, 12.00 18.15 Орк. 15.30 Для дітей, 18.00 Орк. дитячі інструменти, 19.00 Хор, 20.10, 21.00 Танковий кірочом по світу, лас. концерт орк. і сол., КОШІЦЬ 18.00 Для Закарпат-тя, МІЛАН 17.15 Танк. музика, 19.30 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Тоска“ оп. Пучініа, ПРАГА 12.45 Орк., 18.20 Салон. концерт, РАДІО ПА-РІ 18.15 Оп. музика, 19.00, 20.15 Пісні, 19.45 Реді-танці, 20.30, 21.00 Театр Уллі, 21.10 Каб-рет, 22.05 Симф. музика, РІМ 17.15 Форт., 19.30 Розр. музика, 21.00 Комедія, 21.40, 22.00 Розр. мелодії, СОФІЯ 18.00 Легка музика.

БІРЖА.

Львів 3 серпня 1938

Гроші.

Купно-продаж: Бельгій. банк. 90/12, 89/65 Долари американські 5.30-50, 5-25/00 Долари канад. 5.27-50—5.25/00, Ф. америк. год. 291/84—290/10, Франки фр. 14/71—15/61, Франки швайкарські 122/00—121/20 Фунти англ. 26/12—25/96, Гуальдені данч. 100/25—99/75, Корони ч. 15/45—15/00 Кор. дан. 116/60—115/75 Кор. норв. 131/13—130/15, Корони шв. 134/64—133/65 Ліри італ. 23/45—22/80, Марки філан. 11/54—11/30, Марки нім. 78/00—72/00, Ієз Азія 26/10—25/85, Марки нім. срібні 98/00—95/00

Львів.

Банк Польський 125/00 Цукор, 39/70 Вугіль 33/00, Лізлуп 90/00, Молжеві 15/25, Островець 63/00, Староковичі, 39/25, Габербус 51/50.

Папери.

4 і пів проц. внутр. 67/00, 67/25, 3 і пів 1 см. 83/00, серія 93/50 3 поз. і см. 2 см. 82/00 серія 91/25 5. комерс. 70/00 прех дох. 43/00 4 консол. 67/75 Тенденція сильніша.

ЦІНИ „МАСОСОЮЗ“

Львів, 3. серпня 1938.

1 кг. масла десерт. бльок. без оп. 2/85 зод. 1 кг. масла бочков. вид. з опак. 2/90 зод. молоко 15—16 зод. ялиця (копа) 3/85 зод. Тенденція на масло, молоко, та ялиця здержана.

КУПО — ПРОДАЖ

КАМ'ЯНИЦЯ двокошторова, потіток, тощого, продаж дешево. Відомість: Ка-м'яниця 4. Пачоська від 17—18. 1626 1-2

ПРОДАМ поз., лямка, 7-місячного, дуже чудного. Відомість вул. Станова 23, За-мротишів, Коцелак. 1628 1-2

МЕШКАННЯ

ДВІ гарні кімнати, кухня, новітній кон-форт, перший поверх, від 1. вересня, Гаршовського 43, умовини в Ужрані „Трансакція“, Другоша 1. 1621 1-3

ПАНСІОНИ

ЯМНА — комфортавий пансіон „СВІТ-ЗІЯНКА“. Палла, купіль, весні вигоди. Ціни помірковані. Українська управа. 1562 19-9

МОРШИН-ЖИВЕЦЬ. Український пан-сіон „СТЕФАНІЯ“ (центр) поручає со-ціальній гарній кімнати. Кухня дієтиска. Ціни низькі. 1515 9-10

ПІДПРИЄМСТВА

ШУКАЄМО співзасн. до розширення добре розвиненого та щільного з тіл брами українського підприємства з ка-піталом 15—20 тисяч зод. Гарантуємо мінімум 30% доходу від капіталу в річно-му відношенні. Особиста опікаєння по-бажаним. Зголошення до Адм. під „Під-приємство“. 1612 2-2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

БЮРОВУ СИЛУ зі знанням бухгалтерії приймає зарп. торговельно-промисло-го підприємства у Львові. Вимагає від 3—5 тисяч зод., пів бр. від-відно опроектована і забезпечена. За-голошення до Адм. під „Розвиток-пром.“ 1614 1-1

ПОТРІБНА мова до доходу до зарп. на один раз тижнево і прали. Адм. і Адміністрації „Діа“. 1614 1-1

РІЖНІ

ТРІВКУ окупляють гарно і економ. застрахуваним техніком літкою. Ціна: Брама Андріолія (Радос 29). 1613 2-3

ЗАВЕДЕННЯ лікарсько-дентистичне до Б. Баранецького у Львові, вул. Мико-лаївська 23, печат. з причини війни. 1614 1-1

ГОДИННИКИ отині, китанські, 1938 заправляє прещіною і майстерство: ма: „ТАСОМІР“, Львів, Лаванська 1. 1613 1-1

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

УПРАВЛЕННЯ ДЕНТИСТ

Юлія Штайнвурцель
Львів, ул. ГОРОДЕЦЬКА 18
625 ВЕРНУВСЯ

ОГОЛОШЕННЯ.

КІР

Львів, Уейського 8

Тел. 280-22.

Станіславів, 3-го Мая 4. 11. тел. 28

П Л Я Н И

КОШТОРИСИ

Б У Д О В И

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИ
І т. п. зникне при аплікації спеціаль-ного певного і нешкідливого аплі-катора

пудру „CSAVE“ 50 сот.

Пробний пакет. Парфуми

С. ФЕДЕРА

Львів, вул. СІКСІУ, 1

ФІЛІЯ: КОПЕРНИКА 15

ФІЛІЯ: вул. ГАЛИЦЬКА 4

НОВООТВОРЕНА

Робітня кова

переробляє КОВДРІ на 15

Гинох, Брама Андріолія

1162 1-3

Навіть мушкетер
ВІДЗІДОНІ

МІЛАН
Богдана

ВАШЕ ОЧКО
ГАЛИЦЬКА 4. РІГ

Найдешевші мебелі

український кооператив

Львів, Корняків 1. Тел. 28

3 друкарні Вид. Співки „Діа“